

Özelleştirilen Türkiye

İçeriği Yazan: [Yamaç KONA](#) [1] Zaman: Salı, 01/07/2008 - 06:00

Yazar: Yamaç Kona

Özelleştirilen Türkiye mi demeliydim yoksa?

Özelleştirmeler Türkiye'nin bir gerçeği oldu. **KİT**'ler yerini özel şirketlere, özel şirketler de yerlerini **uluslarının bayraklarına** bıraktı. Özelleştirmelerin ülkenin yararına yapıldığı, hep söylendi. Bu söylemler gerçeği yansıtmamakta. Özellikle kritik özelleştirmelerde (ulaşım ve iletişim) bu şirketlerin sadece ekonomik çıkar sağlama amacıyla bu KİT'lerden yüksek pay aldıkları inancında değilim.

Amaç; bazı şeyleri kontrol altında bulundurmak. İletişim, ulaşım, üretim ve türlü sanayi kollarını kontrol altında bulundurmak. Bu yabancı şirketler Türkiye'nin kalbini ele geçirmeye çalışmaktalar. Çoğu özelleştirme yabancılar tarafından kapatılmakta.

Ancak özelleştirmeler halen son sürat devam etmekte.

Peki, neden hala özelleştiriyoruz? Bizi zorlayan ne? Bizi zorlayan IMF'ye olan yüksek meblağlardaki borçlarımız. Şu anda Dünya'nın IMF'ye 9 milyar dolar borcu var ve bunun 8 milyar doları Türkiye'ye ait. Ne kadar yüksek bir miktar değil mi? Ödeyebileceğimizden çok daha fazla borçluyuz. Bunu karşılamamız için başka şeyler yapmamız gerekiyor; IMF'nin isteklerini yerine getirmek gibi...

IMF'ye yapılan borçları karşılamamızın yolunun ülkeyi haince pazarlamaktan geçtiğine inanıyor, AKP. IMF de bir yandan kısıtıyor. Borçlarımızın esiriyiz, anlayacağınız.

Özelleştirmelerin artması demek, devletin ekonomi üzerindeki yönlendirme gücünün azalması demektir. Elini eteğini ekonomiden çekmesi demektir. Kontrolsüz bir ekonominin neden olacağı birçok sorun vardır. Eğer ekonomi başına buyruk yoluna devam ederse çökmeye yüz tutar. Ekonomide devletin söz sahibi olması şarttır. Ekonomide söz sahibi olmayan devlet, sosyal devlet de olamaz.

Özelleştirmelerin bize **tehlikeleri** nelerdir?

Kritik özelleştirmeler Türkiye'nin can damarı. Sadece Türkiye'nin değil her ülkenin can damarıdır bunlar. İletişim, ulaşım, sanayi, her şey bunların üzerine kuruludur. Siz bunları başka ülkenin kontrolüne vererseniz, namluyu kafanıza dayamış olursunuz. Ya onun isteklerini yapacaksınız, ya da ebediyete kavuşacaksınız. Şu anki durumda, hem yabancılar sattığımız her şirket, hiçbir fazladan yatırım yapmadan ülkeyi bir pazar olarak kullanıyor, hem de ülkesinin güdümünde ya hamle yapıyor ya da bilgi sızdırıyor. Bir ülkenin iletişiminin yabancıların eline geçmesi ne demektir sizce? İstenen dinleme yapılabilir, istenen kişi takip edilebilir. Gizli servisler için ne büyük bir nimet!

Ülkenin bu kadar kritik görevdeki işletmelerinin yabancıların kontrolüne geçmesi bir faciadır; çünkü KİT'ler, zamanında devlet eliyle kritik ürünlerin üretimi, dışa bağımlılığın azaltılması, istihdam gibi amaçlarla kurulmuştur. Bu yüzden KİT'lerin yabancı sermayeye geçmesi Türkiye açısından risklidir. Çünkü KİT'lerin elinde Türkiye'yi çok rahat etkileyebilecek güçler vardır. Bunun nedeni KİT'lerin çok büyük işletmeler olup kontrol alanlarının geniş olmasıdır.

Sanayi de çok tehlikelidir bu konuda. Özelleştirilen sanayi kolları gitgide ölüme terk edilebilir. Türkiye gitgide bir hammadde pazarı haline gelip, Türkiye'nin sanayisi çökmeye yüz tutabilir. Tarımın başına gelen, sanayinin başına da gelebilir.

Özelleşmiş kuruluşların üretimi düşürmesi ve işletmelerinin bazılarını kapatması en büyük darbedir ekonomide. Bunun amacı ithalata zorlamaktan başka nedir ki? Yerli üretim gittikçe düşüyor;

işletmeler, fabrikalar kapatılıyor, üretim düşürülüyor, hizmet gitmiyor. Yani denilenlerin tam tersi oluyor. Hani **özelleşince** her şey güllük gülistanlık olacaktı, rekabet olacak; fiyatlar düşecek, kalite artacak, tüketici kazanacaktı? Hiçbir zaman tüketici kazanmadı.

İşsizlik de bunların nihayetinde ortaya çıkan başlıca sorun. Üretim düşünce, işletmeler kapanınca iş gücü ihtiyacı da azalacak. Ve zaten var olan işsizlik büyüyecek. Her sene istatistiklerde görüyoruz: "Bu yıl bilmem kaç bin kişi işsizler arasına katıldı." Her sene bu rakamlar artıyor. İşsizlik verileri işsizlerin şu an toplumun % 11'ini oluşturduğunu söylüyor. Her sene bu oran yaklaşık yüzde 0,5 puan artıyor. Nüfusu inanılmaz hızla artan ülkemiz için zor da olsa düşünülebilir, hayal edilebilir bir rakam; ama **TÜİK** tarafından işsizlik verileriyle oynandığı bilinen bir gerçek...

Özelleştirmelerin **ekonomi** üzerine etkisi nedir?

Özelleştirmelerin yabancılar tarafından kapatılmasının bir başka sonucu da, Türkiye'nin dışarıya para akıtıp **pazar** konumuna gelmesi. Kendi ülkemizde yerli şirketlerce ticaret yapılabilecekken yabancı şirketler Türkiye'yi bir pazar olarak kullanıyor. **Kendi yağımızda kavrulmak** yerine yabancı şirketlerce kullanılıyor. Bu kadar sakat bir ekonomide kendi yağımızla kavrulmak harcamayı azaltır, ekonomiye destek sağlar. Türk şirketi gelişip yatırım yapacağına, yabancı şirket minimum hizmetle başka yere yatırım yapıyor; çünkü Türkiye yabancı gözüyle bir pazar.

Bunun dışında yürütülemeyen, devlete iade edilen, tasfiye edilen, zarar eden, işletme kapatan kuruluşlar da var tabi. Bunlara örnek olarak Tekel, çimento fabrikaları, devlet bankaları, Sümerbank, Devlet Üretme Çiftlikleri söylenebilir. Aslında hepsini yazmaya kalksak sayfa dolar; ancak şimdilik bunları söyleyelim. Kapatılan Tekel'in ve çimento sanayisinin çeşitli işletmeleri, çöken devlet bankaları, tamamen yok olan Sümerbank, Devlet Üretme Çiftlikleri'nde tesis kapatmaları hep işsizlik, düşük üretim, ithalat zorunluluğu gibi olumsuzluklara sebep oldu. Yani işler tıkrında gitse de, gitmese de olan güzel ülkemize oluyor; üzücü...

İthalatın artma nedenleri çok fazla, tabii ki bunu tamamen özelleştirmelere bağlayamayız; ancak özelleştirmelerin katkısının çok olduğu yadsınamaz bir gerçek. İthalatın artmasının nedenleri üretimin azalması, üreticinin örgütlenememesi, belli bir kola çok yığılma olması, verimsiz ve bilinçsiz tarım şeklinde sayılabilir.

Her şey ayrı bir yana, en başta KİT'lerin kâr amacı güden şirketlere satılması çok yanlış. Çünkü KİT'ler kâr amacı gütmeyen farklı amaçlarla kurulmuştur. KİT'ler devletin kâr amacı gütmeyen gereksinimleri doğrultusunda çalışmaktadır. KİT'lerin özelleştirilmesi bu yüzden çok yanlıştır. Devletin çok kritik ve sosyolojik amaçları doğrultusunda kurulan KİT'lerin sadece kâr amacı güden piyasa ekonomisine satılması, çok büyük bir hatadır. KİT'ler devlet için istihdam sağlamak, stratejik malları üretmek, ekonomik ve siyasal bağımsızlığın sağlamak amaçlarıyla kurulmuştur. Yani amacı hiçbir zaman kâr olmamıştır.

Ancak şunu diyebilirsiniz, KİT'lerin **sisteme** dahil olmadığı, kendine **piyasa ekonomisinde** bir yer bulamadığı dünyamızda, KİT'ler devlet üzerinde bir yük oluşturmaz mı? KİT'lerin düşük kâr amacıyla kurulması nedeniyle neredeyse maliyetine yapılan satışlar KİT'lerin kendi içinde dönmelerine izin vermez. Hep dışarıdan taze paraya ihtiyaç duyar; çünkü bu, zaman...

Zaman geçtikçe işletmeler yaşlanır, piyasa ekonomisinde şirketler gelişir. Piyasa ekonomisiyle mücadele etmek KİT'ler için zorunluluktur. Bu yüzden kendisi kendi maliyetini çıkaramaz. Ancak bunun önceden planlanması gerekir. Eğer önceden planlanırsa, gelecek görülürse, piyasanın hareketleri okunursa KİT'ler biraz daha yüksek kârla kendi değirmen suyunu kendisi sağlayabilir. Ancak o zaman nasıl halka hizmet eder, bilemeyiz. Sonuçta KİT'lerin en önemli amaçlarından biri halkın ihtiyaçlarını karşılamaktır.

Aslında başka bir yandan bakarsak, nasıl yol yapmak, elektriği evimize getirmek devletin göreviyse; KİT'leri ayakta tutmak, ona finansman sağlamak da devletin görevidir. Çünkü açık ve nettir ki KİT'ler halka çok büyük bir hizmettir.

Yabancı sermayenin Türkiye'ye kök salmasının en büyük destekçisi kuşkusuz ki AKP'dir. AKP yabancı sermayenin yerleşmesi için elinden geleni yaptı. Yabancı sermayenin Türkiye üzerindeki

etkisi AKP sayesinde hızla artıyor. Kısıtlı davranışlar yapabiliyoruz. Duvarlar arasına sıkışmış durumdayız. Gerçeği gören insanlar için çok üzücü bir durum. Ama “**durmak yok yola devam**”cılar için hala memleket güllük gülistanlık. Maalesef bizim için durum iç açıcı değil. Ekonomik, siyasi, kültürel ve siyasal alanda kısıtlanıyoruz. İçten ve dıştan varolan rejime, devlet düzenine karşı saldırılar var. Özelleştirmeler bunların sadece çok küçük bir parçası.

Minik ama pek de kritik olduğu söylenebilir özelleştirmelerin. Belki şimdi diyeceklerim çok uzak bir ihtimal olabilir; ama bunlar olasılıklar. Bir savaş sırasında ya Türk Telekom tüm iletişim ağlarını kapatırsa, ya karayolları ve boğazlar özelleştiğinde savaş sırasında ulaşım engellenirse. İşte kritikten kasıt bu. Düşünüldüğü kadar uzak değil bunlar. Herkesin niyeti **açık ve net**; görebilene...

Tüm bu nedenlerle özelleştirmenin sınırlı olmasından ve yapılacak az miktarda özelleştirmenin de yerli şirketlerce kapatılmasından yanayım. Ülkenin yararına olan budur. Mantıklı olan budur; çünkü şu an yapılan özelleştirme çok rahatça kötü niyetlerle kullanılabilir.

iletisim@politikadergisi.com

Yorumlar

özelleştirme

İçeriği Yazan: Ziyaretçi(Doğrulanmamış) Zaman: Cts, 08/11/2008 - 11:22

bizim milletimiz biraz bilgili olsa bu utanılır duruma düşmeyiz.yakında bu hükümet siyonizmin gururu israile binlerce şehit verdiğimiz conk bayırını manzarısı güzel diye verir.bunun adına da özelleştirme canım sorun yok herşey kontrolümüzde der .bizim halkımızda ha öylesi tamam der.bu adam bunları duyduktan sonra durmak yok yola devam der geçinip gideriz.bir gün teker teke topraklarımızdan atıldığımızda keşke ladını birileri kullanmasın

DMO'nun kapatılması

İçeriği Yazan: Okur(Doğrulanmamış) Zaman: Per, 18/02/2010 - 11:10

Slm
Devlet Malzeme Ofisi kapatılırmı
Bu Özellerştirmeler neden halka açık olmuyor
bir bilgisi olan varmı ?

Kapatılan KİT'ler

İçeriği Yazan: Okur Demet ERDEMİR(Doğrulanmamış) Zaman: Salı, 04/01/2011 - 16:58

Merhaba,
Ben bir yorum yazmak yerine sizden bir bilgi talep edecektim. Elbette ki özelleştirmelere karşıyız. Bu gidişatin da Ülkemizin geleceği için hiç bir olumlu sonuç doğurmayacağı ortadır.
Bir araştırma yapıyordum Uşak ilinde kapatılan KİT'ler ile ilgili. İl halkının karşılaştığı olumsuzluklar, ilin karşılaştığı olumsuzluklar gibi. Acaba kayıtlarınızda bu bilgiler bulunur mu? Uşak ilinde hangi KİT ler kapatılmış gibi...
İlginize şimdiden teşekkür ederim.

Saygılarımla,
Demet ERDEMİR
Emekli devlet memuru
0 533 766 58 64

- [Eko-Politik](#) [2]
- [İç Siyasa](#) [3]

Kaynak URL (18/05/2024 - 02:16 tarihinde yazdırıldı):
<https://www.politikadergisi.com/makale/ozellestirilen-turkiye>

Bağlantılar:

- [1] <https://www.politikadergisi.com/pd-uye/yamac-kona>
[2] <https://www.politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/eko-politik>
[3] <https://www.politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/ic-siyasa>